

Sygn. akt VI GC 148/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Ewa Janik

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2021 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. M. (M.)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda D. M. kwotę 22,07 zł (dwadzieścia dwa złote siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 287,00 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w R. kwotę 76,16 zł (siedemdziesiąt sześć złotych szesnaście groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów opinii uzupełniającej biegłego, tymczasowo pokrytych z funduszu Skarbu Państwa.

Sędzia

Sygn. akt VI GC 148/19

UZASADNIENIE

W dniu 3 sierpnia 2018 roku powód D. M. wystąpił przeciwko pozwanej (...) S.A. w W. z pozwem o zapłatę kwoty 913,71 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 5 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Domagał się także zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podał, że będący własnością U. B. pojazd marki S. (...) o nr rej. (...) został uszkodzony przez sprawcę, którego łączyła z pozwaną umowa ubezpieczenia (...) posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, iż wstąpił w prawa poszkodowanej na podstawie umowy cesji. Wskazał, że koszty przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody wynoszą 4.629,76 zł brutto, a pozwana wypłaciła jedynie 3.716,05 zł brutto. Powód dochodził pozostałej części należnego mu odszkodowania (k. 2-5).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 26 października 2018 roku uwzględniono powództwo w całości (k. 43).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu. Zarzuciła, że stawka za roboczogodzinę prac jest zawyżona i powinna wynosić 90 zł netto za prace blacharskie, mechaniczne

i lakiernicze. Zakwestionowała naprawę za pomocą części oryginalnych o jakości (...). Podała, że zderzak przedni posiadał uszkodzenia bez związku ze szkodą zatem zasadne było zastosowanie 50% wartości lakierowania. Ponadto wskazała, że odszkodowanie powinno odpowiadać rzeczywistym, a nie hipotetycznym kosztom naprawy (k. 48-49).

Sąd ustalił, co następuje:

W kolizji drogowej z dnia 4 sierpnia 2014 roku uległ uszkodzeniu samochód marki S. (...) o nr rej. (...) data pierwszej rejestracji 2008, będący własnością U. B.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanej. Poszkodowana nie miała możliwości odliczenia podatku VAT od kosztów naprawy.

Bezsporne i dowód: akta szkody na płycie CD k. 57, a w nich: dokumentacja zdjęciowa

W dniu 19 sierpnia 2014 roku poszkodowana zawarła z powodem umowę cesji, której przedmiotem była przysługująca jej wobec pozwanej wierzytelność z tytułu szkody w pojeździe marki S. (...) o nr rej. (...) powstałej na skutek zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2014 roku.

Dowód: umowa cesji k. 18-19

W dniu 10 sierpnia 2015 roku powód zgłosił dodatkowe uszkodzenia pojazdu, które były niewidoczne podczas pierwszych oględzin. Powód zakwalifikował zderzak przedni do wymiany, a nie naprawy.

Dowód: akta szkody na płycie CD k. 57, a w nich: wiadomość mailowa powoda z 10.08.2015 roku

W kalkulacji sporządzonej na zlecenie powoda z dnia 20 sierpnia 2015 roku wskazano, iż koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wynosił 4.629,79 zł. Stawka za roboczogodzinę wynosiła 95 zł netto, do naprawy użyto części oryginalnych, a zderzak przedni został zakwalifikowany do wymiany. Za naprawę pojazdu powód obciążył poszkodowaną fakturą VAT w wysokości 4.629,76 zł.

Dowód: kalkulacja powoda k. 20-22, faktura VAT k. 23

Pismem z dnia 21 sierpnia 2015 roku pozwana poinformowała, że nie uznała wymiany zderzaka przedniego, z uwagi iż uszkodzenia w zderzaku przednim posiadały wcześniejsze uszkodzenia, nie związane ze szkodą z dnia 4 sierpnia 2015 roku.

Dowód: pismo pozwanej k. 31

W dniu 1 września 2015 roku powód przesłał brakujące dokumenty i wskazał, że wymienił zderzak przedni, gdyż uszkodzenia umożliwiały eksploatację samochodu, jednak po powstaniu szkody w jego ocenie naprawa samochodu bez jego wymiany stała się niemożliwa.

Dowód: korespondencja mailowa powoda k. 32

Decyzją z dnia 14 października 2015 roku pozwana przyznała odszkodowanie za naprawę uszkodzonego pojazdu w wysokości 3.716,05 zł. Wysokość odszkodowania ustaliła na podstawie sporządzonej kalkulacji z 15 sierpnia 2015 roku, w której pozwana uznała stawkę 90/90 zł netto za roboczogodzinę prac dla robót blacharsko – mechanicznych i lakierniczych, rabat na części oryginalne, ceny części zamiennych, a także 50% wartości lakierowania zderzaka przedniego. Na końcu kalkulacji znajdowała się informacja, że pojazd posiadał wcześniejsze uszkodzenia na zderzaku przednim nie związane ze szkodą z dnia 4 sierpnia 2014 r. Odszkodowanie zostało wypłacone powodowi 16 października 2015 roku.

Dowód: kalkulacja naprawy k. 24-30, potwierdzenie przelewu k. 33, k. 82, decyzja pozwanego k. 34-36

Zderzak posiadał wcześniejsze uszkodzenia. W miejscu uszkodzenia kraty wlotu powietrza przedni zderzak już nie sięga i nie było możliwe, aby uległ on uszkodzeniu w wyniku uderzenia w kraty wlotu powietrza. Zakwalifikowanie zderzaka przedniego do wymiany spowodowałaby wzrost wartości pojazdu.

Koszt naprawy pojazdu z uwzględnieniem części o jakości(...) (zakupionych w (...)) i średniej stawki za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich w wysokości 90 zł netto i lakierniczych w wysokości 90 zł netto i 50% wartości lakierowania zderzaka przedniego wyniósłby 3.864,27 zł brutto.

Spośród części użytych do naprawy jedynie krata wlotu powietrza i osłony kraty wlotu powietrza były dostępne jako części zamienne(...). Takie oryginalne części były dostępne również poza siecią (...) i były tańsze niż części z asortymentu (...).

Koszt naprawy pojazdu z uwzględnieniem części o jakości (...) (zakupionych poza (...)), tj. kraty wlotu powietrza i osłony kraty wlotu powietrza, średniej stawki za roboczogodzinę prac mechaniczno-blaharskich w wysokości 90 zł netto i lakierniczych w wysokości 90 zł netto i 50% wartości lakierowania zderzaka przedniego wyniósłby 3.738,12 zł brutto.

Naprawa przy użyciu innych części nie przewróciłoby pojazdu do stanu sprzed szkody.

Dowód: opinia biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej K. K. k. 98-117, opinia uzupełniająca biegłego k. 153-156

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o wymienione powyżej dowody, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron, a nie było podstaw, by podważać ich wiarygodność z urzędu. Oparto się także na opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej K. K., jako że opinia została sporządzona rzetelnie, z wykorzystaniem wiedzy fachowej i doświadczenia zawodowego, logicznie uzasadniona oraz oparta na znajomości akt sprawy i akt szkody. Jedynie powód kwestionował stawkę za roboczogodzinę, zastosowanie amortyzacji części, zarzucił, że wcześniejsze uszkodzenia zderzaka powinna wykazać pozwana, a biegły bezpodstawnie oparł się jedynie na dokumentacji zdjęciowej uszkodzonego pojazdu (k. 130). Biegły w opinii uzupełniającej wskazał, że nie zastosował amortyzacji, a jedynie potrącenia kosztów lakierowania wcześniej uszkodzonego zderzaka. Stawki za roboczogodzinę w okresie szkody były takie same jak wskazał w zasadniczej opinii, gdyż do zdarzenia doszło w 2015 roku, gdy stawki były niższe niż obecne stawki. Ponadto biegły podtrzymał wszystkie wnioski zawarte w opinii zasadniczej z 19 czerwca 2019 roku (k. 154-156). W piśmie z 26 marca 2020 roku powód wniósł kolejne zastrzeżenia do opinii uzupełniającej biegłego, które były jedynie polemiką w odpowiedzi na opinie biegłego. Powód w piśmie nie wniósł nowych twierdzeń czy zarzutów. Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania powoda. Powód powołał ten dowód na okoliczność faktycznych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody, zakresu uszkodzeń i naprawy pojazdu, bowiem okoliczność ta nie była istotna dla rozstrzygnięcia sprawy. Sprawa została wyjaśniona w całości w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Żądanie powoda obejmowało odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu.

Roszczenie w zakresie odszkodowania obejmującego koszty naprawy pojazdu powód wywodził z umowy przelewu wierzytelności obejmującej odszkodowanie z ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Stosownie do art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (tj. z dnia 21 listopada 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 2060) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią *lex specialis* względem art. 822 § 1 kc, a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c. W myśl 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Pozwana przyznała co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w należącym do poszkodowanej pojeździe przez osobę objętą u niej obowiązkowym ubezpieczeniem posiadaczy pojazdów mechanicznych wypłacając na etapie postępowania likwidacyjnego bezsporną kwotę 3.716,05 zł.

Sporna między stronami była wysokość odszkodowania, a w szczególności wysokość stawki godzinowej za prace naprawcze, części za pomocą których pojazd powinien zostać naprawiany – części oryginalne o jakości(...) czy inne części zamienne oraz czy zderzak przedni powinien zostać zakwalifikowany do wymiany czy naprawy.

Kwestie czy i w jakim zakresie samochód został naprawiony i uzależnienie od tych okoliczności wysokości przyznania odszkodowania były błędne i nieistotne dla rozstrzygnięcia. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić, odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem” (zob. uzasadnienie uchwały z 15 listopada 2001 roku, sygn. akt III CZP 68/01).

Weryfikacja kosztów przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody wymagała wiadomości specjalnych.

W opinii biegły sądowy K. K. wskazał, że średnia stawka dla prac mechaniczno-blaharskich i lakierniczych w okresie szkody wynosiła 90,00 zł netto. Stawka roboczogodziny zastosowana przez powoda była zawyżona, gdyż wynosiła 95,00 zł netto, a stawka roboczogodziny zastosowana przez pozwaną wynosiła tyle samo co średnia stawka obliczona według biegłego obowiązująca w drugim półroczu 2015 roku na rynku dla miejsca zamieszkania poszkodowanej. Ponadto zderzak posiadał wcześniejsze uszkodzenia na co wskazywały dokumentacje zdjęciowe, a także kalkulacja pozwanej sporządzona po wykonanych oględzinach pojazdu. Zderzak nie kwalifikował się więc do wymiany tylko do lakierowania, wymiana spowodowałaby wzrost wartości pojazdu. Biegły nie podzielił opinii powoda w której wskazał on, że naprawa pojazdu bez wymiany zderzaka przedniego jest niemożliwa. Spośród części użytych do naprawy jedynie

krata wlotu powietrza i osłony kraty wlotu powietrza były dostępne jako części zamienne (...), jednak elementy te były dostępne również poza siecią (...) i były tańsze niż części z asortymentu (...). Biegły wyliczył, że koszt naprawy pojazdu z uwzględnieniem części o jakości (...) (zakupionych poza (...)), tj. kraty wlotu powietrza i osłony kraty wlotu powietrza, średniej stawki za roboczogodzinę prac mechaniczno-blacharskich i lakierniczych w wysokości 90 zł netto i 50% wartości lakierowania zderzaka przedniego wyniósłby 3.738,12 zł brutto. Naprawa przy użyciu innych części nie przywróciłaby pojazdu do stanu sprzed szkody. W ocenie Sądu nie było podstaw do uznania za uzasadnionych kosztów naprawy za pomocą części oryginalnych pochodzących od producenta pojazdu (zakupionych wyłącznie w (...)), gdyż powód nie wykazał interesu w naprawie za pomocą tych części, a pojazd w okresie szkody miał jedynie 6 lat. Naprawa za pomocą części typu (...) (zakupionych poza (...)) przywróciłaby pojazd do stanu sprzed szkody, nie spowodowałaby bezpodstawnego wzbogacenia powoda. Zatem Sąd uznał, że naprawa za pomocą części o jakości (...) (zakupionych poza (...)) byłaby zgodna z zasadą minimalizacji szkody i ograniczyłaby koszty naprawy jednocześnie nie obniżając wartości pojazdu. W postępowaniu likwidacyjnym pozwana przyznała 3.716,05 zł odszkodowania za uszkodzony pojazd. Odszkodowanie z tego tytułu powinno wynieść 3.738,12 zł zatem zasądzić należało dodatkowo kwotę 22,07 zł (= 3.738,12 zł – 3.716,05 zł).

Mając powyższe na uwadze, zasądzono na rzecz powoda kwotę 22,07 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie pojazdu marki S. (...) (kwota wyliczona przez biegłego 3.738,12 zł z uwzględnieniem kwoty wypłaconej przez pozwaną 3.716,05 zł). Kwota ta odpowiada należnemu odszkodowaniu, niewypłaconemu dotychczas przez pozwaną na rzecz powoda. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zasądzając je od dnia 5 grudnia 2018 roku. Świadczenia odszkodowawcze zakładu ubezpieczeń są bowiem terminowe, co oznacza, że zakład ubezpieczeń nie pozostaje w opóźnieniu co do kwot nie objętych jego decyzją, jeżeli poszkodowany po jej otrzymaniu lub wcześniej nie określił kwotowo swego roszczenia (zob. uzas. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 1999 r., III CKN 315/98). W niniejszej sprawie po wydaniu decyzji w dniu 14 października 2015 roku powód wzywał pozwaną do zapłaty w wiadomości mailowej z 1 września 2018 roku, jednak nie wiadomo czy przesłał sporządzoną przez siebie kalkulację, ani nie wskazał precyzyjnie jakiej kwoty żąda. Dokładne sprecyzowania roszczenia nastąpiło dopiero w pozwie. Opis pozwu został doręczony pozwanej w dniu 20 listopada 2018 roku, zatem odsetki powinny rozpocząć swój bieg od dnia 5 grudnia 2018 roku.

W pozostałym zakresie oddalono roszczenia jako bezzasadne.

O kosztach rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 zd. 2 k.p.c., mając na uwadze, że powód wygrał sprawę jedynie w 2% (z żądanej kwoty 913,71 zł należności głównej zasądzono na jego rzecz kwotę 22,07 zł). Powód obowiązany był zatem do zwrotu na rzecz pozwanej wszystkich kosztów, gdyż pozwana uległa tylko co do nieznaczej części swego żądania. Powód winien więc zwrócić koszty procesu poniesione przez pozwaną w łącznej kwocie 287,00 zł, na którą składają się: opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 270,00 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika wynikała z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Zgodnie z art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. nakazano pobrać od powoda nieuiszczone wydatki w postaci wynagrodzenia biegłego sądowego w wysokości 76,16 zł pokryte tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa.

Sędzia Ewa Janik